

ПРОБЛЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ І ЦІНИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ ПРОДУКЦІЮ

Борсук О.,

Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д.К. Моторного

Питання ціноутворення є основою забезпечення економічного інтересу аграрних підприємств, сприяє мотивації аграрної праці та підвищенню добробуту селян. В аграрній економіці ціна на сільськогосподарську продукцію повинна формуватися з урахуванням відшкодування виробничих витрат і забезпечення прибутків для подальшого розширеного відтворення.

Успіхи становлення і розвитку ринкових відносин в економіці АПК України в значній мірі залежать від системи ціноутворення на продукцію аграрного виробництва, її відповідності новим умовам організації виробничої діяльності та підприємництва.

Цінова динаміка на протязі останніх років в аграрному секторі економіки є досить нестійкою.

Нестабільність цін на сільськогосподарську продукцію обмежує відтворювальний потенціал сільськогосподарських підприємств та вносить дестабілізуючий вплив в процеси відтворення. Така ситуація не дозволяє товаровиробникам сформувати достатні для відтворення обсяги нагромаджень, доходи товаровиробників нестабільні, зростання собівартості потребує зростання доходів для відшкодування понесених витрат.

Дослідження цінової системи показало, що рівень цін, які склались на продукцію сільського господарства, не дають можливості аграрним підприємствам забезпечувати процес виробництва необхідними матеріально-технічними засобами. Так, для придбання зернового комбайну Дон – 1500 в 1990р. аграрним товаровиробникам необхідно було продати озимої пшениці - 170 т, молока – 130 т, м'яса ВРХ – 18т. В 2016 р. з цією ж метою необхідно продати зерна – 1182 т, молока – 471 т, м'яса ВРХ – 104,7 т.

Розвиток цінового механізму, його удосконалення можуть забезпечити позитивні результати за умов органічного поєднання процесу ціноутворення з фінансово-бюджетною, кредитною та валютно-грошовою системами, політикою щодо підтримки цін і доходів сільськогосподарських товаровиробників. Активну роль при цьому повинна відігравати держава, яка на основі економічних і адміністративних методів має забезпечити створення сприятливих умов для всіх суб'єктів підприємницької діяльності.

Важливим елементом державної підтримки системи цін і доходів сільськогосподарських товаровиробників є механізм виплат дотацій на відповідні види продукції сільського господарства (зокрема на продукцію тваринництва). Поряд з вищеназаними складовими розвитку аграрного сектору необхідно використовувати і такий принцип, як поєднання саморегулювання ринку з впливом на нього держави. Найголовніше – це створити сприятливі умови господарювання за рахунок державного регулювання цінового механізму.

Однією з основних проблем розвитку аграрного сектору залишається розвиток інфраструктури аграрного ринку. Через відсутність організованого аграрного ринку та ефективної державної підтримки процесу ціноутворення кон'юнктура щомісячних обсягів продажу сільськогосподарської продукції в Україні коливається більше, ніж у країнах з цивілізованим ринком. У кінцевому підсумку це обертається втратами для держави і найбільше – для селян та малозабезпечених споживачів. З метою удосконалення ринкової інфраструктури слід розробити програму розвитку організованого аграрного ринку, яка передбачає систему заходів організаційного і економічного характеру, спрямованих на спонукання сільськогосподарських товаровиробників збувати продукцію на прозорому ринку.

Науковий керівник: Лисак О.І. к.е.н., доцент